

Til fjellstyrets medlemmer og varamedlemmer

Sollia 3.mai 2023

Innkalling til fjellstyremøte

Det kalles herved inn til fjellstyremøte tirsdag 9.mai 2023 klokken 1900 på fjellstyrekontoret.

Saksliste

Sak 14/2023 Godkjenning av protokoll
Sak 15/2023 Referatsaker
Sak 16/2023 Orienteringssaker
Sak 17/2023 Søknad om villreinkort-Sollia skytterlag
Sak 18/2023 Trekking av villreinjakt for innenbygds
Sak 19/2023 Eierforhold Brettingsdalsbua
Sak 20/2023 Eventuelt

Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Mvh

Hans-Petter Heier Ruud
Daglig leder / Fjellopsyn
Sollia Fjellstyre
47462881

Dokumenter vedlagt innkallingen:

1. Søknad om villreinkort fra Sollia skytterlag
2. Tildelingsreglement villreinjakt (Sist endret 070323)
3. Offentlig søkerliste for villreinjakt 2023-Sollia fjellstyre

Sak 14/2023 Godkjenning av protokoll

Protokollen fra fjellstyremøtet 7.mars 2023 legges frem for godkjenning.

Sak 15/2023 Referatsaker

1. Brevjournal (sekretær)
 2. Årsmøte i fjellstyrene i Oppland (Leder og daglig leder)
 3. Årsmøte i Atna Fiskeforening (Hans Bondal)
 4. Årsmøte i Rondane sør villreinutvalg (Ole Sollien)
-

Sak 16/2023 Orienteringssaker

1. Søknadsprosess elgjakt
 2. Søknadsprosess småviltjakt
-

Sak 17/2023 Søknad om villreinkort-Sollia skytterlag

Dokumenter vedlagt saken: Søknad fra Sollia skytterlag

Bakgrunn

Det har også i år kommet inn søknad fra Sollia skytterlag om tildeling av gavekort på villrein for jakta 2023. Skytterlaget lodder hvert år ut ett villreinkort blant de som har deltatt på minst 3 jaktfeltskytinger gjennom sesongen.

Saksbehandlers merknader

Gjennom fjell-lovens § 24 og forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning kan fjellstyre gi løyve til jakt på villrein i statsallmenningen. Skytterlagets jaktfeltskyting gir fjellstyres jegere god trening før høstens jakt. En premie i form av et villreinkort kan være med på å inspirere flere til å delta på denne formen for treningsskyting. Tiltaket vurderes derfor som godt og et villreinkort som gave til skytterlaget ansees å være en god investering for fjellstyre.

Saksbehandlers forslag til vedtak

Saksbehandler er selv leder i Sollia skytterlag og fremmer derfor ikke forslag til vedtak i denne saken.

Sak 18/2023 Trekking av villreinjakt for innenbygds

Dokumenter vedlagt saken: Offentlige søkerlister 2023, Tildelingsreglement villreinjakt

Bakgrunn

Gjennom fjell-lovens § 24 og forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning kan fjellstyre gi løyve til jakt på villrein i statsallmenningen.

Fjellstyret har vedtatt et detaljert tildelingsreglement for tildeling av villreinkort (sist revidert i sak 10/2022), dette ligger vedlagt saken.

Saksbehandlers merknader

Villreinkvoten i Rondane Sør ble i år **600** dyr på Ringebufjellet, samt **20** dyr på Finnsjøfjellet. Kvoten til fjellstyret er i år på tilsammen **62** dyr, fordelt på **51** på Ringebufjellet og **11** på Finnsjøfjellet. Fordelt etter korttype er det **7** fri bukk, **17** bukk under 50kg, **11** frie dyr under 50 kg og **27** kalv.

Følgende kort er derfor til fordeling ved første trekking:

Sted	Fri Bukk	BU50	FU50	Kalv	Sum
Ringebufjellet	5	14	9	23	51
Finnsjøfjellet	2	3	2	4	11
Sum	7	17	11	27	62

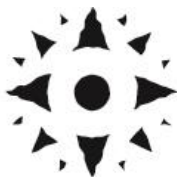
Ved fristen 2.mai hadde fjellstyret mottatt **1064** søknader. Av disse var **18** Sollia søkere, **63** Ringebu søkere (med innenbygdsstatus i Sollia) og **983** utenbygdsøkere.

Fjellstyrets tildelingsrutiner for villreinjakt sist endret 07.03.23 regulerer fjellstyrets tildeling av villreinkort:

4. Trekningsrutiner

4.1. Fjellstyrets behandling av søkerlisten

Administrasjonen går gjennom søkerlisten og plukker ut søkere med usikker innenbygdsstatus. Disse vil bli kontaktet og bedt om å dokumentere sin innenbygdsstatus før trekningsmøtet. Ved spørsmål om søkere fra kretsene Vekkom, Kjørås og Venabygd vil administrasjonen i Ringebu Fjellstyre blir rådført.

Fjellstyrets medlemmer får søkerlistene for innenbygds tilsendt sammen med saksinnstillingen til trekningsmøtet. Representantene fra Sollia verifiserer innenbygdssøkere fra Sollia og representantene fra Ringeby verifiserer innenbygdssøkere fra kretsene Vekkom, Kjørås og Venabygd.

Alle spørsmål rundt søkerstatus skal være avklart før trekningsmøtet.

4.2. Fordeling av kort

Fjellstyrets administrasjon setter opp forslag til fordeling av fjellstyrets villreinkvote. Sollia Fjellstyres kort er delt på en andel kort på Ringebyfjellet og en andel på Finnsjøfjellet. Kortene skal fordeles mellom Sollia- og Ringebusøkere i henhold til avtale inngått 2.3.1990. Her heter det at: «... Kortene fordeles slik at alle innenbygds søkere fra Sollia først tildeles kort. Deretter tildeles kort til innenbygds i kretsene Vekkom, Kjørås og Venabygd inntil det samme antall som er utstedt til innenbygds fra Sollia ...».

Hvis antall dyr i kvote og korttyper tillater det kan administrasjonen legge opp til en fordeling som gir flere kort per jeger.

Blir det kort til overs etter denne fordelingen så avsettes disse til utebygdsøkere.

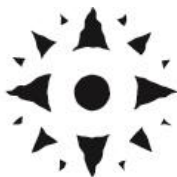
4.3. Gjennomføring av trekning

Kort til innenbygds trekkes av fjellstyret i eget trekningsmøte, mens kort til utenbygds trekkes av administrasjonen etter fullmakt fra fjellstyret.

Fjellstyret godkjenner søkerlista for trekning på trekningsmøtet. Deretter trekkes kortene automatisk i Inatur-systemet på møtet.

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Søkere i innenbygdslisten for Sollia er berettiget villreinjakt som innenbygds og trekking fra lista kan gjennomføres.
2. Søkere i innenbygdslisten for kretsene Vekkom, Kjørås og Venabygd er berettiget villreinjakt som innenbygds og trekking fra lista kan gjennomføres.
3. Utenbygdslista trekkes av administrasjonen når innenbygds kortene er fordelt.

Sak 19/2023 Eierforhold Brettingsdalsbua

Saken var satt opp til behandling på fjellstyremøte 07.mars 2023. Saken ble ikke realitetsbehandlet, men daglig leder fikk i oppgave å utrede mulighetene for et felles feste med fegjeterlaget og fjellstyret.

Daglig leder har nå undersøkt problemstillingen og i tillegg konferert med Ola Idar Løkken i Statskog SF.

Et feste kan eies av en eller flere parter. Eksempler på dette kan være f.eks to personer i et ekteskap eller søsken som arver en eiendom. I festet må det da ligge en fordelingsbrøk, samt en avtale om bruk og fordeling. Det enkleste er allikevel at det er en part som står som fester.

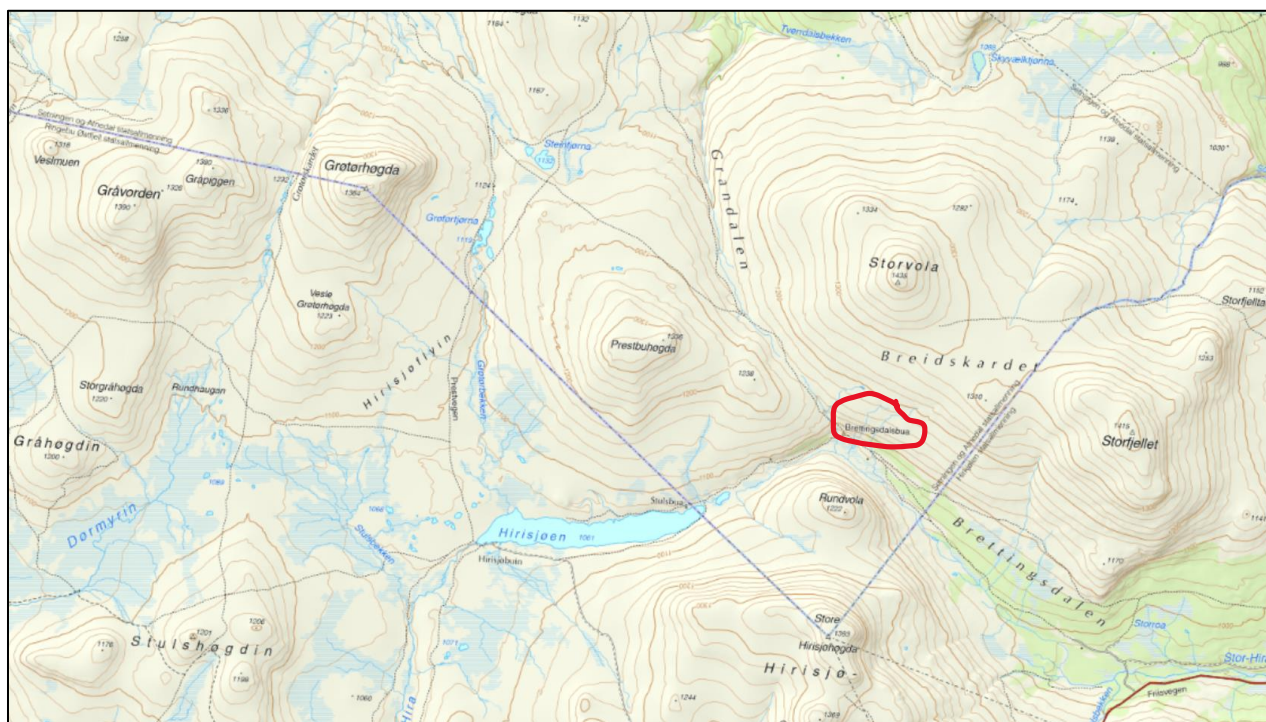
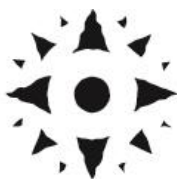
Tidligere saksfremlegg fra 07.03.23: Sak 09/2023 Eierforhold Brettingsdalsbua

Bakgrunn

Brettingsdalsbua er ei eldre steinbu i Brettingsdalen (Feste nr. 91/1/67) (UTM 32V, 574317, 6840502) i Setningen og Atnedalen statsallmenning (se kart 1). Bua er oppsatt av beitebrukere i Ringebru før 1920 og dermed før fjelloven. Bua har vært brukt til utøvelse av allmenningsbruk både fra Ringebru, Sollia og allmennheten for øvrig

Det har i lengre tid vært uenighet rundt eierforholdet til bua. Fjellstyret og Brettingsdalen fegjeting har i de senere år gjennomført flere drøftingsmøter for å forsøke å komme til enighet. En enighet er nå viktigere enn noen gang da bua sårt trenger vedlikehold. Sollia fjellstyre har hele tiden vært tydelige på at et feste må stå på fjellstyret hvis fjellstyre skal bruke penger fra fjellkassa til vedlikehold av bua.

Brettingsdalen Fegjeting ved leder Bjørn Haugen hevder i brev av 21.01.23 at eierskapet til bua ligger til Fegjeterlaget. Sollia fjellstyrets representanter fra Ringebru ber i brev av 26.01.23 om at eierskapet til bua må tas opp som sak på neste fjellstyremøte.

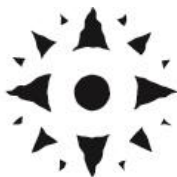

Kart 1: Oversiktskart over Brettingsdalen og Brettingsdalsbua

Saksbehandlers vurdering

Et viktig prinsipp i bruk og forvaltning av statsallmenninger er at «...ingen eier, men man har rett til bruk så lenge man har behov...». Dette er tydelig i alle saker enten det er seter, tilleggsjord eller geterbuer. Det er allikevel et hierarki i rettighetsforhold på statsallmenning og fjelloven definerer dette i § 2. Der er det skilt på jordbrukstilknyttede bruksretter (gårdsbruk med allmenningsrett) og rettigheter som ligger til bygd eller grend som fra gammel tid har brukt allmenningen (innenbygdsrett). Retten til jakt, fangst og fiske kan også ligge til den øvrige befolkningen i Norge (utenbygdsrett) ihht fjelloven kap. XI og XII. Det er på bakgrunn av dette hjemmelsgrunnlaget at allmenningen brukes, i motsatt fall er det snakk om særlige rettigheter.

Spesielt for Setningen og Atnedalen statsallmenning er at det, i tillegg til innenbygdsrets og bruksrettsbruk i gamle Sollia kommune (i nå Stor-Elvdal kommune), så er også kretsen Vekkom, Kjønås og Venabygd i Ringebu kommune innenbygds i statsallmenningen Sollia. Dette på bakgrunn av «alders tids bruk», noe Høyesterett (Rt-1943-108) fastslo i 1943. Høyesterett mente at allmenningsretten skulle gjenspeile den tidligere bruken, men den ble noe begrenset da det ble

fastslått at de tre kretsene i Ringebu ikke har virkesrett. I og med at bruken fra Ringebu er fastslått i høyesterett som allmenningsbruk og ikke særretter så er fjellstyre den som etter fjelloven er satt til å administrere disse rettene.

På bakgrunn av høyesteretts avgjørelse så er Sollia Fjellstyre et forsterket fjellstyre ihht fjellovens § 6. Det betyr at Sollia fjellstyre har to representanter fra Ringebu som representerer de allmenningsberettigede fra Ringebu (Vekkom, Kjønås og Venabygd).

Fjellstyrets kompetanse er tydelig forankret i fjellovens § 3:

«Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftsiinteressene».

Videre kan man i forarbeidene til fjelloven av 1975 se at fjell-lovkomiteen (1969 s. 45) omtaler fjellstyrets oppgaver på følgende måte:

«Fjellstyret skal som før føre tilsyn med at rettighetene vedkommende jordbruket utøves på lovlig måte, og det skal ha myndighet til å treffe de tiltak som det måtte finne nødvendig for å få rettighetene heldigst mulig ordnet og utnyttet.....»

Det er derfor ikke tvil om at det er Sollia fjellstyre som skal administrere, men også legge til rette for, utøvelsen av allmenningsretten fra både Sollia så vel som kretsene Vekkom, Kjønås og Venabygd i Ringebu.

Som et ledd i å legge til rette for allmenningsbruk så er det å sørge for at allmenningen har tilstrekkelig infrastruktur for utøvelse av allmenningsretten en viktig oppgave for fjellstyret. Dette gjør Sollia fjellstyret blant annet ved å tilby husvære rundt om i allmenningen som står åpent til en hver tid til de som måtte ha behov for det under utøvelsen av allmenningsretten. Disse husværene er typisk hytter og enklere buer som brukes under beitetilsyn, jakt, fiske, oppsyn eller generelt friluftsliv i allmenningen. Opprinnelsen til disse husværene er forskjellig, men er ofte satt opp av de allmenningsberettigede i sin tid. Allikevel, felles for de alle er at det er Sollia fjellstyre som står som hjemmelshaver med avgiftsfritt feste og det er Sollia fjellstyre som står for nødvendig drift og vedlikehold. Fjellstyret er således garantisten for at allmenningen har relevant infrastruktur til enhver tid for de som måtte ha behov for det. Dette harmonerer med det

innledende hovedprinsippet i statsallmenning med at ingen eier, men man har rett til bruk så lenge man har behov.

Når det gjelder Brettingsdalsbua konkret så er det ikke tvil om at denne har opprinnelse fra beitebrukere i Ringebu i forbindelse med sin utøvelse av allmenningsretten (senere fastslått av høyesterett). Det er heller ikke tvil om at all den tid bua har stått åpen så har den tjent som husvære for allmenningsbruk fra Ringebu, Sollia og Norges befolkning for øvrig. Det er heller ikke tvil om at bua i nyere tid ikke har vært benyttet som gjeterbu for Brettingsdalen fe gjeting i særlig grad. Relevant i dette spørsmålet er også det faktum at Brettingsdalen fe gjeting i 1967 fikk bygget seg en ny og mer moderne gjeterbu 3,8km lengre ut i Brettingsdalen inne på Ringebu-allmenningen. Hos Ringebu fjellstyre følger hjemmelen til denne bua sammen prinsipper som i Sollia og nevnt over. Ringebu fjellstyre er hjemmelshaver med avgiftsfritt feste, men Brettingsdalen fe gjeting har rett til å bruke gjennom en egen avtale (se kart 2).

Kart 2. Detaljkart over Brettingsdalen som viser beliggenheten til både nye og gamle Brettingsdalsbua

Heller ikke denne bua blir brukt av Fegjeterlaget i særlig grad har saksbehandler fått opplyst fra Ringebu fjellstyrets administrasjon. Fegjeterlagets behov for gjeterbu synes derfor å være svært begrenset, noe også tidligere formann i Fegjeterlaget kunne bekrefte. De øvrige brukerne av allmenningen har derimot stor nytte og glede av ei bu i Brettingsdalen.

Pr februar 2023 er bua i svært dårlig forfatning og forfallet går raskere enn tidligere. Bua er ikke lengre beboelig og trenger sårt vedlikehold for igjen å kunne fungere som et husvære for allmenningens brukere.

Saksbehandler mener Sollia fjellstyre snarest mulig må innlede en ny dialog med Fegjeterlaget hvor målet må være at fjellstyret står som hjemmelshaver og setter i stand bua samtidig som det er en dialog med fegjeterlagt på hvordan man kan ivareta deres interesser i bua på en god måte. Det overordnede målet bør være at bua skal stå åpen for allmennheten og tjene som husvære for de som måtte trenge det, uansett formål og i uoverskuelig fremtid.

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Sollia fjellstyre skal stå som hjemmelshaver på gamle Brettingsdalsbua i Brettingsdalen med avgiftsfritt feste hos Statskog SF.
2. Det skal etableres en god dialog med Brettingsdalen fegjeting om hvordan deres interesser i bua kan ivaretas på en god måte.
3. Det skal igangsettes vedlikeholdsarbeid på bua fra sommeren 2023

Sak 20/2023 Eventuelt